

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 25, 2015

Nummer 25, 2015

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:4293](#) 28-05-2015

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2015:2029](#) 26-05-2015

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2015:1011](#) 22-04-2015

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2015:2424](#) 03-06-2015

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Behoeftte is verwaterd. In 2006 is het geregistreerd partnerschap van partijen beëindigd. De vrouw verzoekt thans voor het eerst om partneralimentatie. Partijen zijn overeengekomen om de kinderalimentatie op nihil te stellen per 1 januari 2015, omdat het kindgebonden budget, inclusief alleenstaande ouderkop de behoefte van de minderjarige te boven gaat. De rechtbank overweegt dat bij de vaststelling van de behoefte rekening moet worden gehouden met alle relevante omstandigheden. Daarbij moet in dit geval gewicht worden toegekend aan de omstandigheid dat het geregistreerd partnerschap van partijen bijna negen jaar is ontbonden. De aan dat partnerschap verbonden behoefte is door dit tijdsverloop verwaterd. Op de vrouw rust een verzwaarde stelplicht met betrekking tot haar aan het partnerschap verbonden behoefte. Hierover is niets naar voren gebracht. De rechtbank wijst het verzoek tot vaststelling partneralimentatie af.

Partijen zijn gewezen geregistreerd partners. De Rechtbank Leeuwarden beëindigde het geregistreerd partnerschap van partijen in 2006. In diezelfde beschikking werd destijds bepaald dat de man kinderalimentatie aan de vrouw dient te betalen ten behoeve van hun minderjarige kind. De man verzoekt thans nihilstelling van de kinderalimentatie met ingang van 1 januari 2015, omdat het door de vrouw te ontvangen kindgebonden budget, inclusief alleenstaande ouderkop, de behoefte van de minderjarige overstijgt. De vrouw stemt in met dat verzoek van de man, maar verzoekt – bij wijze van een zelfstandig verzoek – om vaststelling van partneralimentatie. De discussie spitst zich in de onderhavige zaak toe op de vraag of na een zodanig tijdsverloop nog gezegd kan worden dat de behoefte van de vrouw gerelateerd is aan het reeds geruime tijd ontbonden geregistreerd partnerschap.

De rechtbank overweegt dat bij de vaststelling van de behoefte van de onderhoudsgerechtigde rekening dient te worden gehouden met alle relevante omstandigheden. In het onderhavige

geval kent de rechtbank tevens gewicht toe aan het feit dat het geregistreerd partnerschap van partijen negen jaar geleden is ontbonden. De rechtbank oordeelt dat de aan het geregistreerd partnerschap gerelateerde behoefte van de vrouw door dit tijdsverloop is verwaterd. Door dit tijdsverloop rust er op de vrouw een verzwaarde stelplicht met betrekking tot haar aan het geregistreerd partnerschap gerelateerde behoefte. Nu de vrouw daaromtrent niets naar voren heeft gebracht, wijst de rechtbank het verzoek van de vrouw af.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 03-06-2015

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2015:2424

Zaaknummer: C-17-139480 - FA RK 15-91

RECHTSPRAAK

Onderbewindstelling. Betrokkene niet gehoord. Kantonrechter heeft betrokkene niet gehoord, omdat uit de stukken voldoende bleek dat betrokkene zijn belangen niet zelf ten volle behoorlijk zou kunnen behartigen. Het hof stelt dat horen alleen achterwege blijft als dat zinloos of onverantwoord is. Niet is gebleken dat de kantonrechter dat is nagegaan. Weliswaar bleek uit het verzoekschrift dat betrokkene in coma lag, maar niet is nagegaan of die situatie ten tijde van het maanden later behandelde verzoek nog zo was. Dat achtte het hof wel aangewezen, temeer nu het om een ingrijpende maatregel gaat. Reeds hierom dient de beschikking vernietigd te worden. Buiten dat heeft het hof de beschikking vernietigd, omdat er geen noodzaak tot onderbewindstelling bestond.

Betrokkene is als gevolg van een motorongeluk medio 2014 opgenomen in een ziekenhuis, waar hij kortdurend kunstmatig in een coma werd gehouden. Ten gevolge van dit ongeluk heeft betrokkene een hoge dwarslaesie opgelopen. Omdat betrokkene in coma lag, hebben de broer en zus van betrokkene de kantonrechter verzocht om de goederen van betrokkene onder bewind te stellen. De kantonrechter wees dit verzoek toe en benoemde de broer en de zus van betrokkene tot bewindvoerders. Wanneer betrokkene uit zijn coma ontwaakt, vecht hij de beslissing van de kantonrechter aan. Betrokkene is het niet eens met de onderbewindstelling en klaagt over het feit dat de kantonrechter hem niet heeft gehoord alvorens te beslissen op het verzoek.

Het hof acht de genomen beslissing in strijd met het beginsel van hoor en wederhoor, waardoor de beschikking voor vernietiging in aanmerking komt (vgl. art. 809 lid 2 jo. lid 1 Rv). Vaststaat dat de kantonrechter de betrokkene niet heeft gehoord, omdat uit de stukken voldoende bleek dat betrokkene, als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand, niet in staat is ten volle zijn vermogensrechtelijke belangen zelf behoorlijk waar te nemen. Het hof overweegt in dat kader dat horen alleen achterwege blijft als dat uit medisch oogpunt zinloos

of onverantwoord is. Niet blijkt dat de kantonrechter dat is nagegaan. Weliswaar vermeldde het verzoekschrift dat betrokkene in coma lag, echter niet is nagegaan of betrokkene enkele maanden later, kort voorafgaand aan de mondelinge behandeling, nog steeds in comateuze toestand verkeerde. Dit acht het hof wel aangewezen, temeer nu een onderbewindstelling een ingrijpende maatregel is, waarmee terughoudend en behoedzaam moet worden omgegaan. Het hof oordeelt dan ook dat de kantonrechter de betrokkene had dienen te horen alvorens op het verzoek te beslissen.

Inhoudelijk oordeelt het hof als volgt. De kantonrechter kan een bewind instellen over goederen van een meerderjarige, indien deze door zijn lichamelijke of geestelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat is ten volle zijn vermogensrechtelijke belangen zelf behoorlijk waar te nemen (art. 1:431 lid 1 BW). Partijen zijn het erover eens geworden dat betrokkene zelf in staat is zijn vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen. Een en ander blijkt tevens uit een overgelegde medische verklaring. Naar het oordeel van het hof bestaat daarom geen noodzaak voor de onderbewindstelling van betrokkene.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 28-05-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:4293

Zaaknummer: 200.164.667/01

Wetsartikelen: 809 lid 2 jo. lid 1 Rv en 1:431 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Artikel 1:253a lid 1 BW. Geschil uitoefening gezamenlijk gezag. De rechtbank heeft bij afzonderlijke beschikkingen de hoofdverblijfplaats van het ene kind bij de man en van het andere kind bij de vrouw bepaald. De man verzoekt in hoger beroep de verblijfplaats van het andere kind ook bij hem te bepalen. Het hof acht het van belang dat bij een echtscheiding tussen de ouders die beiden capabel zijn tot opvoeding van de kinderen een zo evenwichtig mogelijke situatie wordt gecreëerd en dat aldus aan beide kinderen het signaal wordt gegeven dat beide ouders gelijkwaardig zijn. Nu de hoofdverblijfplaats van het ene kind bij de man is bepaald, is het hof van oordeel dat het belang van het andere kind meebrengt dat zijn hoofdverblijfplaats bij de vrouw wordt bepaald. Dat dit kind het merendeel van de tijd doorbrengt bij de man leidt niet tot een ander oordeel. De stelling van de man dat de met de hoofdverblijfplaats samenhangende financiële voordelen, gelet op de overwegende mate van verblijf bij hem, aan hem dienen toe te komen, legt onvoldoende gewicht in de schaal.

De hoofdverblijfplaats van een van de twee kinderen is bij de echtscheidingsbeschikking bij de man bepaald. Bij een latere beschikking is, voor zover thans van belang, de hoofdverblijfplaats van het andere kind bij de vrouw bepaald. De man verzoekt, met vernietiging van de bestreden beschikking in zoverre, de hoofdverblijfplaats van dit kind ook bij hem te bepalen.

Het hof overweegt dat het uitgangspunt is dat de rechter in een geschil betreffende de uitoefening van het ouderlijk gezag een zodanige beslissing neemt als hem in het belang van het kind wenselijk voorkomt. Het belang van het kind vormt daarbij een eerste overweging, maar dat neemt niet weg dat ook andere belangen daarbij moeten worden afgewogen.

Uit het raadsrapport van 1 augustus 2014 valt op te maken dat de ouders weliswaar niet in

staat zijn om op een constructieve wijze met elkaar te communiceren maar dat er geen contra-indicaties zijn die maken dat de ene ouder meer of minder geschikt zou zijn dan de andere ouder en dat het in een geval waarin sprake is van twee pedagogisch geschikte ouders volgens de Raad niet ongebruikelijk is dat zij na de echtscheiding de inschrijving van de kinderen verdelen. Evenals de rechtbank acht het hof het van belang dat in een geval waarin sprake is van een echtscheiding en twee capabele ouders een zo evenwichtig mogelijke situatie wordt gecreëerd tussen de ouders en dat aldus aan beide kinderen het signaal wordt gegeven dat de beide ouders gelijkwaardig zijn. Gelet hierop, en nu de rechtbank de hoofdverblijfplaats van het ene kind bij de man heeft bepaald, is het hof van oordeel dat het belang van het andere kind meebrengt dat zijn hoofdverblijfplaats wordt bepaald bij de vrouw. Het enkele gegeven dat dit kind volgens de huidige zorgregeling het merendeel van de tijd bij de man verblijft, leidt niet tot een ander oordeel, nu dit kind ook een aanzienlijk deel van de week bij de vrouw doorbrengt. Nu ter zitting is gebleken dat de kinderen in het kader van de huidige zorgregeling over het algemeen samen naar de vrouw gaan, en vervolgens ook weer samen naar de man gaan, gaat het hof voorbij aan de stelling van de man dat het niet in het belang is van de kinderen om gescheiden van elkaar te wonen, wat daar verder ook van zij. Ook de stelling van de man dat aan hem, als ouder bij wie dit kind de meeste tijd doorbrengt, de met de hoofdverblijfplaats samenhangende financiële voordelen behoren toe te komen, legt – daargelaten de vraag of bepaling van de hoofdverblijfplaats bij een ouder steeds impliceert dat aan deze ouder die financiële voordelen toekomen – onvoldoende gewicht in de schaal tegenover het belang van de kinderen bij een zo veel mogelijk gelijkwaardig ouderschap van hun ouders. De bestreden beschikking wordt daarom bekrachtigd.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 26-05-2015

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2015:2029

Zaaknummer: 200.163.928-01

Wetsartikelen: 1:253a lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Verhaalsbijdrage. Vanaf 1 januari 2015 wordt naar het oordeel van het hof bijstand aan een alleenstaande ouder niet langer verleend mede ten behoeve van minderjarigen. Daarom is er geen grondslag meer voor verhaal van bijstand die is gebaseerd op de onderhoudsplicht jegens een minderjarige. Het hof is van oordeel dat als gevolg van de Wet hervorming kindregelingen de sociale dienst geen bijstand meer ten behoeve van minderjarige kinderen verleent. De uitkering voor alleenstaande ouders is daarom ook verminderd. Ter (gedeeltelijke) compensatie ontvangen alleenstaande ouders een verhoogd kindgebonden budget dat uitbetaald wordt door de Belastingdienst. Hierom bestaat naar het oordeel van het hof voor de sociale dienst met ingang van 1 januari 2015 geen verhaalsrecht meer ten laste van de man ter zake de ten behoeve van de kinderen van partijen gemaakte kosten van bijstand.

In geschil in hoger beroep is de omvang van de verhaalsbijdrage ten laste van de man. De man verzoekt het hof de beschikking van de Rechtbank Rotterdam van 10 oktober 2014 te vernietigen en zijn verhaalsbijdrage te bepalen op € 12,50 per kind per maand voor zolang als de man de woonlasten van de echtelijke woning voldoet. Met ingang van de datum van de overdracht van de woning verzoekt hij te bepalen dat hij gehouden is € 160 per kind per maand te betalen.

De sociale dienst verweert zich daartegen en verzoekt de bestreden beschikking te vernietigen en de vastgestelde verhaalsbijdrage te herzien en vast te stellen op een door de sociale dienst berekende wijze.

Ter zitting zijn partijen overeengekomen de omvang van de verhaalsbijdrage ten laste van de man met betrekking tot de ten behoeve van de kinderen van partijen gemaakte kosten van bijstand voor de periode tot 1 januari 2015 vast te stellen op in totaal € 2000. Gelet hierop, en

aangezien niet is gebleken dat deze overeengekomen bijdrage afwijkt van hetgeen de wettelijke maatstaven eisen, beslist het hof dienovereenkomstig. Voor de periode met ingang van 1 januari 2015 overweegt het hof dat met ingang van die datum als gevolg van de invoering van de Participatiewet 2015 en de Wet hervorming kinderegelingen diverse uitkeringsregelingen zijn gewijzigd en dat de tot dan toe bestaande kinderegelingen in aantal zijn teruggebracht. Als gevolg hiervan verleent de sociale dienst met ingang van 1 januari 2015 geen bijstand meer mede ten behoeve van minderjarige kinderen. Dit betekent dat de uitkering van alleenstaande ouders is verminderd ten opzichte van de jaren daarvoor. Alleenstaande ouders die aan de daartoe gestelde voorwaarden voldoen kunnen, ter (gedeeltelijke) compensatie, een verhoogd kindgebonden budget ontvangen dat door de Belastingdienst wordt uitbetaald.

Gelet hierop bestaat naar het oordeel van het hof voor de sociale dienst met ingang van 1 januari 2015 geen verhaalsrecht meer ten laste van de man met betrekking tot de ten behoeve van de kinderen van partijen gemaakte kosten van bijstand. Dat de vrouw nog niet als alleenstaande is aangemerkt bij de sociale dienst dient naar het oordeel van het hof niet voor rekening en risico van de man te komen. Voorts is tussen partijen niet (langer) in geschil dat de man naast het voldoen van kinderalimentatie ten behoeve van de vier minderjarigen geen draagkracht heeft voor partneralimentatie. Het hof wijst er daarbij op dat, gelet op het bepaalde in artikel 1:400 eerste lid van het Burgerlijk Wetboek aan die vast te stellen kinderalimentatie voorrang toekomt boven de onderhoudsverplichting jegens de ex-echtgenote. Als gevolg hiervan bestaat naar het oordeel van het hof derhalve ook geen verhaalsrecht van de sociale dienst ten laste van de man ter zake uitsluitend ten behoeve van de vrouw gemaakte kosten van bijstand. Gelet op het voorgaande vernietigt het hof de bestreden beschikking en wordt wat betreft de periode tot 1 januari 2015 beslist zoals tussen partijen is overeengekomen.

Kanttekening: zie *ECLI:NL:RBLIM:2015:3856*, 7 mei 2015. De rechtbank oordeelde over een verhaalsbijdrage ter zake verleende gezinsbijstand. Hij citeert de wetsgeschiedenis van de Wet hervorming kinderegelingen (*Kamerstukken I*, 33716, F, p. 6): 'Het wetsvoorstel brengt echter geen wijzigingen met zich mee in de wijze waarop kinderalimentatie in de bijstandsverlening wordt betrokken. De norm voor alleenstaande ouders verdwijnt weliswaar, maar de categorie "alleenstaande ouder" blijft wel bestaan in de WWB. Ook blijft de categorie "alleenstaande ouder" medebepalend voor de afbakening van het begrip "gezin" in de WWB. De alleenstaande ouder draagt als gezinshoofd de volledige zorg voor de tot zijn last komende kinderen. De bijstand wordt zowel voor paren met kinderen als voor alleenstaande ouders mede ten behoeve van het levensonderhoud van die kinderen verstrekt. Ten laste komende kinderen hebben als gezinsleden geen zelfstandig recht op bijstand. Omdat de bijstand als

gezinsbijstand wordt verstrekt dienden de middelen van alle gezinsleden in beginsel in aanmerking te worden genomen, waaronder ook de kinderalimentatie.'

Gelet op het voorgaande en omdat het merkwaardig zou zijn dat in geval van verlening van gezinsbijstand wel verhaalsrecht zou bestaan ter zake de in de kosten van bijstand verdisconteerde kosten van kinderen en niet als het om een alleenstaande ouder gaat, lijkt mij het oordeel van Hof Den Haag niet juist.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 22-04-2015

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2015:1011

Zaaknummer: 200.158.976/01